

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/268/2015
Identifikačné číslo spisu: 1011200152
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1011200152.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ X. F., bytom W. X, W., 2/ Ing. O. F., bytom D. X, W., 3/ PhDr. S. X., bytom W. X, W., 4/ Mgr. P. T., bytom W. X, W., 5/ Ing. X. Q., bytom W. X, W., 6/ MUDr. N. W., bytom D. X, W., všetci zastúpení Advokátska kancelária Kolíková & Partners, s.r.o., so sídlom Radvanská 21, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad v Bratislave, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Tomášikova 46, Bratislava, za účasti: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne námestie 1, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2010/2212/LGZ zo dňa 29. novembra 2010, konajúc o odvolaní žalobcov 1. až 6. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/18/2011-196 zo dňa 15. apríla 2015 v časti výroku o trovách konania, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/18/2011-196 zo dňa 15. apríla 2015 v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie žalovaného č. A/2010/2212/LGZ zo dňa 29. novembra 2010, ako aj rozhodnutie Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. SÚ-2008/31350-19737/2009/URS-G/51 zo dňa 15. mája 2009 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešným žalobcom 1. až 6. priznal náhradu trov konania v sume 66 € za súdny poplatok a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 2550,36 € na účet ich právneho zástupcu v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného preskúmal postupom podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho

poriadku v intenciách § 59 ods. 1, v spojení s § 61 ods. 2 a § 62 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Krajský súd konštatoval, že správne orgány oboch stupňov posúdili vec v naznačenom smere po právnej stránke nesprávne, a preto bolo potrebné napadnuté rozhodnutie žalovaného i prvostupňové rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušiť a vec žalovanému vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd úspešným žalobcom v zmysle § 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/ a d/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) priznal náhradu trov konania v celkovej sume 2550,36 € (6 x 414,06 € + 66 €). Ďalej uviedol, že základná sadzba tarifnej odmeny bola znížená o 50%, keďže išlo o spoločné úkony pri zastupovaní viacerých osôb podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a zároveň z dôvodu, že právny zástupca je platiteľom dane z pridanej hodnoty, bola zvýšená jeho odmena a náhrady podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o daň z pridanej hodnoty nasledovne:

Žalobkyňa 1/ - hodnota 1 úkonu (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.): 1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € v roku 2011, 130,16 € v roku 2013, 134 € v roku 2014 a 139,83 € v roku 2015. Hodnota 1 úkonu podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2011: 61,75 €, v roku 2013: 65,08 €, v roku 2014: 67 € a v roku 2015: 69,92 €. Súd prvého stupňa jej priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložila na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za päť úkonov právnej služby (§ 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), 2 x 61,75 € - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02. februára 2011 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 3,71 €, 65,08 € - účasť na pojednávaní dňa 15. mája 2013 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 3,91 €, 67 € - účasť na pojednávaní dňa 15. októbra 2014 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,02 € a 69,92 € - účasť na pojednávaní dňa 15. apríla 2015 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,2 €, čo spolu s 20% DPH predstavuje sumu 414,06 €.

Žalobca 2/ - hodnota 1 úkonu (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.): 1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € v roku 2011, 130,16 € v roku 2013, 134 € v roku 2014 a 139,83 € v roku 2015. Hodnota 1 úkonu podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2011: 61,75 €, v roku 2013: 65,08 €, v roku 2014: 67 € a v roku 2015: 69,92 €. Súd prvého stupňa mu priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za päť úkonov právnej služby (§ 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), 2 x 61,75 € - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02. februára 2011 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 3,71 €, 65,08 € - účasť na pojednávaní dňa 15. mája 2013 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 3,91 €, 67 € - účasť na pojednávaní dňa 15. októbra 2014 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,02 € a 69,92 € - účasť na pojednávaní dňa 15. apríla 2015 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,2 €, čo spolu s 20% DPH predstavuje sumu 414,06 €.

Žalobca 3/ - hodnota 1 úkonu (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.): 1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € v roku 2011, 130,16 € v roku 2013, 134 € v roku 2014 a 139,83 € v roku 2015. Hodnota 1 úkonu podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2011: 61,75 €, v roku 2013: 65,08 €, v roku 2014: 67 € a v roku 2015: 69,92 €. Súd prvého stupňa mu priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za päť úkonov právnej služby (§ 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), 2 x 61,75 € - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02. februára 2011 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 3,71 €, 65,08 € - účasť na pojednávaní dňa 15. mája 2013 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 3,91 €, 67 € - účasť na pojednávaní dňa 15. októbra 2014 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,02 € a 69,92 € - účasť na pojednávaní dňa 15. apríla 2015 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,2 €, čo spolu s 20% DPH predstavuje sumu 414,06 €.

Žalobkyňa 4/ - hodnota 1 úkonu (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.): 1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € v roku 2011, 130,16 € v roku 2013, 134 € v roku 2014 a 139,83 € v roku 2015. Hodnota 1 úkonu podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2011: 61,75 €, v roku 2013: 65,08 €, v roku

2014: 67 € a v roku 2015: 69,92 €. Súd prvého stupňa jej priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložila na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za päť úkonov právnej služby (§ 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), 2 x 61,75 € - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02. februára 2011 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 3,71 €, 65,08 € - účasť na pojednávaní dňa 15. mája 2013 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 3,91 €, 67 € - účasť na pojednávaní dňa 15. októbra 2014 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,02 € a 69,92 € - účasť na pojednávaní dňa 15. apríla 2015 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,2 €, čo spolu s 20% DPH predstavuje sumu 414,06 €.

Žalobkyňa 5/ - hodnota 1 úkonu (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.): 1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € v roku 2011, 130,16 € v roku 2013, 134 € v roku 2014 a 139,83 € v roku 2015. Hodnota 1 úkonu podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2011: 61,75 €, v roku 2013: 65,08 €, v roku 2014: 67 € a v roku 2015: 69,92 €. Súd prvého stupňa jej priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložila na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za päť úkonov právnej služby (§ 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), 2 x 61,75 € - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02. februára 2011 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 3,71 €, 65,08 € - účasť na pojednávaní dňa 15. mája 2013 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 3,91 €, 67 € - účasť na pojednávaní dňa 15. októbra 2014 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,02 € a 69,92 € - účasť na pojednávaní dňa 15. apríla 2015 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,2 €, čo spolu s 20% DPH predstavuje sumu 414,06 €.

Žalobkyňa 6/ - hodnota 1 úkonu (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.): 1/6 výpočtového základu, t. j. 123,50 € v roku 2011, 130,16 € v roku 2013, 134 € v roku 2014 a 139,83 € v roku 2015. Hodnota 1 úkonu podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v roku 2011: 61,75 €, v roku 2013: 65,08 €, v roku 2014: 67 € a v roku 2015: 69,92 €. Súd prvého stupňa jej priznal právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložila na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za päť úkonov právnej služby (§ 11 ods. 4, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), 2 x 61,75 € - príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 02. februára 2011 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 2 x 3,71 €, 65,08 € - účasť na pojednávaní dňa 15. mája 2013 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 3,91 €, 67 € - účasť na pojednávaní dňa 15. októbra 2014 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,02 € a 69,92 € - účasť na pojednávaní dňa 15. apríla 2015 a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4,2 €, čo spolu s 20% DPH predstavuje sumu 414,06 €.

Ďalej uviedol, že trovy konania v celkovej sume 2550,36 € (6 x 414,06 € + 66 €) je žalovaný povinný zaplatiť žalobcom na účet ich právneho zástupcu podľa § 149 ods. 1 OSP.

Následne konštatoval, že nepriznal žalobcom náhradu trov za 14 úkonov a to:

Súd prvého stupňa im nepriznal náhradu trov za úkon - žiadosť o odklad vykonateľnosti, nakoľko táto žiadosť bola súčasťou podania, za ktoré bola priznaná náhrada - žaloby a navyše sa nejedná o podanie vo veci samej. Súd prvého stupňa tiež žalobcom nepriznal náhradu trov za tri úkony - písomné vyjadrenia (14. marca 2014, 18. augusta 2014 a 01. apríla 2015), nakoľko ani tieto vyjadrenia nemožno považovať za podania vo veci samej.

Súd prvého stupňa tiež nepovažoval za potrebné vykonanie týchto štyroch úkonov - štyri nahliadnutia do spisu (02. septembra 2011, 14. januára 2013, 19. februára 2014 a 12. januára 2015). Uvedené úkony právnej služby súd nevyhodnotil ako účelne vynaložené trovy konania, keďže všetky písomnosti tvoriace súčasť spisu boli právnomu zástupcovi žalobcov súdom doručované.

Dal do pozornosti, že v zmysle § 20 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, každý má právo na poskytnutie právnych služieb a môže o ne požiadať ktoréhokolvek advokáta. Zdôraznil však, že uvedené neznamená, že neúspešný účastník konania je povinný nahradiť všetky trovy predstavujúce odmenu advokáta. Poradou či konzultáciou s klientom dochádza k navýšeniu trov

konania, avšak ich náhradu možno priznať, ak boli účelne vynaložené. Súd prvého stupňa nepovažoval porady žalobcov s právnym zástupcom za účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia a nepriznal im náhradu za šesť úkonov - šesťkrát porada (09. mája 2013, 27. februára 2014, 06. augusta 2014, 09. októbra 2014, 23. marca 2015, 09. apríla 2015), nakoľko žalovaný nevykonával žiadne procesné úkony, o ktorých by bolo potrebné informovať žalobcov, a na ktoré by bolo potrebné reagovať. Rovnako dohoda ohľadne postupu a stratégie na nariadenom pojednávaní, najmä pokiaľ žalobcovia nemajú právnické vzdelanie, sa súdu prvého stupňa nejavila ako úkon potrebný v súvislosti s predmetom konania, ktorým sú právne otázky súvisiace s prieskumom zákonnosti správneho rozhodnutia.

Ostatným účastníkom konania súd náhradu trov konania nepriznal. Vyslovil, že žalovanému ani pribratému účastníkovi podľa ustálenej judikatúry právo na náhradu trov konania v takomto prípade neprináleží.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu, v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/18/2011-196 zo dňa 15. apríla 2015 v časti rozhodnutia o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť nahradiť trovy konania v sume 8.498,50 € na účet ich právneho zástupcu do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Vo vzťahu k záveru súdu prvého stupňa, ktorý žalobcom nepriznal náhradu trov konania za žiadosť o odklad vykonateľnosti, ktorý odôvodnil tým, že táto žiadosť bola súčasťou žaloby, za ktorú bola žalobcom priznaná náhrada, a že nejde o podanie vo veci samej, namietali jeho nesprávnosť, nakoľko žiadosť o odklad vykonateľnosti (ako časť žaloby) predstavovala samostatnú argumentáciu. Uvedli, že kým zákonnou požiadavkou na úspech v merite veci v konaní o prieskum zákonnosti správneho rozhodnutia je splnenie predpokladov podľa § 250j ods. 2 OSP, tak predpoklady na odklad vykonateľnosti sú definované odlišne, a to v zmysle § 250c ods. 1 OSP. Následne aj argumentácia v prospech záveru o nezákonnosti rozhodnutia je obsahovo odlišná od argumentácie v prospech záveru o odklade vykonateľnosti rozhodnutia. Dodali, že technicky bolo možné, aby žalobcovia podali žiadosť o odklad vykonateľnosti v samostatnom podaní, avšak z dôvodu urgentnosti a naliehavosti situácie ho podali najskôr ako bolo možné - spolu s podaním žaloby. S ohľadom na uvedené namietali, že žiadosť o odklad vykonateľnosti možno považovať za podanie, za ktoré patrí žalobcom náhrada trov.

Nesúhlasili ani so záverom súdu prvého stupňa, ktorý žalobcom nepriznal náhradu trov konania za žiadne písomné podanie okrem žaloby, keďže nejde o podania vo veci samej. Nesprávnosť uvedeného záveru odôvodnili najmä dĺžkou trvania konania, ako aj obsahom písomných podaní a kontextom, v ktorom ich žalobcovia podali. Zdôraznili, že nešlo o prípad, kedy žalobca neúmerne zaťažuje súd písomnými podaniami. Za zásadnú okolnosť vo vývoji súdneho konania označili vydanie uznesenia o odklade vykonateľnosti dňa 07. decembra 2011, ktoré predstavovalo pre stavebníka právnu prekážku v realizácii stavby. Poukázali na skutočnosť, že prvé písomné podanie zo dňa 14. marca 2014 žalobcovia predložili na základe výzvy krajského súdu zo dňa 04. marca 2014, pričom jeho obsahom bola informácia žalobcov o schválení zámeny Mestským zastupiteľstvom Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Následne doplnili, že druhé písomné podanie zo dňa 18. augusta 2014 žalobcovia predložili krajskému súdu ako ďalšiu informáciu o priebehu rokovania o zámennej zmluve, a to v nadväznosti na predchádzajúcu výzvu krajského súdu účastníkom informovať ho o okolnostiach rokovaní o zámene pozemku Belopotockého parčíka za iný pozemok. Zároveň uvedli, že obsahom podania bola informácia pre krajský súd, že došlo k uzatvoreniu zámennej zmluvy č. XX XX XXXX XX XX, ako aj jej zavkladovaniu a následnému prevodu správy pozemku Belopotockého parčíka z Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na Mestskú časť Bratislava - Staré Mesto. Mali za to, že tieto informácie boli pre konanie krajského súdu významné. Tretie písomné vyjadrenie zo dňa 01. apríla 2015 žalobcovia považovali za potrebné z hľadiska vysporiadania sa so skutočnosťou, aký význam má úspešná zámena na priebeh súdneho konania pred krajským súdom. Osobitne sa zamerali na vysvetlenie, prečo u žalobcov trvá aj naďalej v danej veci právny záujem na meritórnem rozhodnutí.

Súdu prvého stupňa taktiež vyčítali nesprávnosť jeho záverov, pre ktoré žalobcom nepriznal náhradu

trov za žiadne nahliadnutie do spisu, hoci žalobcovia si uplatnili náhradu trov za 4 nahliadnutia do spisu z celkového počtu 8 nahliadnutí, pričom konanie trvalo viac ako štyri roky. Uvedli, že prvé nahliadnutie do spisu dňa 02. septembra 2011 sa uskutočnilo po siedmich mesiacoch od podania žaloby a žiadosti o odklad vykonateľnosti, nakoľko počas uvedeného obdobia nebolo vo veci nariadené pojednávanie, a najmä žalobcom nebolo doručované rozhodnutie o žiadosti o odklad vykonateľnosti. Dodali, že výsledkom nahliadnutia bolo okrem iného, že v spise sa nachádzali vyjadrenia ďalšieho účastníka z 28. apríla 2011 a 07. júna 2011, ktoré predtým neboli žalobcom doručované, a ktoré si títo aj osobne prevzali. Na to poukázali na skutočnosť, že druhé nahliadnutie do spisu (dňa 14. januára 2013) sa uskutočnilo po vyše roku od nariadenia odkladu vykonateľnosti (07. decembra 2011), počas ktorého obdobia nebola žalobcom zo súdu doručená žiadna listina a ani nebolo nariadené v danej veci pojednávanie. Súčasne dali do pozornosti, že náhradu trov konania za tretie a štvrté nahliadnutie do spisu si žalobcovia neuplatnili. Odkazujúc na piate a šieste nahliadnutie namietali, že z týchto dvoch uvedených si uplatnili náhradu trov iba za jedno z nich (zo dňa 19. februára 2014), ktoré bolo uskutočnené rok od predchádzajúceho uplatňovaného nahliadania. Náhradu trov konania za následné siedme nahliadnutie si žalobcovia neuplatnili. Ôsme nahliadnutie do spisu zo dňa 12. januára 2015 si žalobcovia uplatnili ako nahliadnutie, uskutočnené rok od predošlého uplatňovaného nahliadnutia (19. februára 2014). Nesúhlasili s názorom, že úkon nahliadnutia do spisu nespadá v tejto veci pod úkony, ktoré si možno uplatňovať v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. Mali za to, že z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/253/2010 zo dňa 29. septembra 2011 jednoznačne vyplýva, že výklad cit. vyhlášky umožňuje priznanie náhrady trov spojených s nahliadaním do spisu. Označili za prejav odbornej starostlivosti o právnu vec žalobcov, ak sa právny zástupca oboznamuje v priebehu konania s obsahom spisu v snahe zabezpečiť dostupné informácie zo spisu. Preto žiadali priznať náhradu trov konania za úkony - nahliadanie do spisu 02. septembra 2011, 14. januára 2013, 19. februára 2014 a 12. januára 2015.

Na to namietali aj nesprávnosť postupu súdu prvého stupňa, keď žalobcom nepriznal náhradu trov konania za žiadnu zo šiestich porád s klientmi, keď tieto nepokladal za účelné úkony, keďže nešlo o informovanie o vykonaných úkonoch alebo o úkonoch, na ktoré by bolo potrebné reagovať. Vo vzťahu k prvej porade, konanej dňa 09. mája 2013 uviedli, že právny zástupca žalobcov obdržal vyjadrenie žalovaného zo dňa 07. marca 2011, ako aj vyjadrenie ďalšieho účastníka a jeho doplnenie (z 28. apríla 2011 a z 07. júna 2011, ktoré si prevzal počas nahliadnutia dňa 02. septembra 2011), o ktorých bolo dôvodné informovať klientov a pripraviť si reakciu k nim na blížiacom sa pojednávaní (15. mája 2013), pričom táto porada sa uskutočnila bezprostredne pred nariadeným termínom pojednávania. Ohľadom druhej porady uviedli, že táto sa uskutočnila dňa 27. februára 2014, teda potom, čo právnenému zástupcovi žalobcov bola doručená územno-plánovacia informácia Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o tom, že územie Belopotockého parčíka je zeleň (09. októbra 2013), následne bolo doručené z krajského súdu vyjadrenie ďalšieho účastníka k vývoju rokovania o zámene (07. novembra 2013) a po nahliadnutí do spisu (19. februára 2014), po ktorej porade žalobcovia súdu zaslali vyjadrenie ohľadom priebehu rokovaní (14. marca 2014). Ku tretej porade zo dňa 06. augusta 2014 uviedli, že táto sa uskutočnila po stretnutí právneho zástupcu žalobcov s právnym zástupcom ďalšieho účastníka dňa 12. júna 2014 k okolnostiam zámene a zámerom ďalšieho účastníka ohľadom Belopotockého parčíka, najmä k právnym a faktickým dôsledkom zámene. Po tejto porade súdu zaslali vyjadrenie ohľadom priebehu rokovaní zo dňa 18. augusta 2014. O štvrtej porade uviedli, že sa uskutočnila pred blížiacim sa pojednávaním (15. októbra 2014), z ktorého dôvodu bolo žiadúce spoločne s klientmi vyhodnotiť aktuálny stav konania, známy obsah súdneho spisu, a to aj vo vzťahu k zámene Belopotockého parčíka. Piata porada zo dňa 23. marca 2015 sa konala pred písomným vyjadrením (01. apríla 2015), ktoré žalobcovia podali po dokončení zámene, v ktorej situácii bolo podľa nich potrebné vyhodnotiť výsledok zámene a postoj dotknutých účastníkov na právne postavenie žalobcov a opodstatnenosť ďalšieho trvania na meritórnom preskúmaní zákonnosti rozhodnutí. Napokon doplnili, že šiesta porada sa dňa 09. apríla 2015 uskutočnila pred blížiacim sa termínom pojednávania (15. apríl 2015) v snahe informovať sa navzájom o aktuálnom stave, prípadných nových informáciách a zhodnotení postoja vo vzťahu k podanej žalobe. Preto žiadali priznať náhradu uplatnených a vyčíslených trov za uvedených šesť porád s klientmi.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov písomne nevyjadril.

Účastník konania v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhol, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie ako vecne správne v celosti potvrdil. Podané odvolanie označil za absolútne nepodložené, nedôvodné, nemajúce oporu v právnych predpisoch. Mal za to, že rozhodnutie Okresného úradu v Bratislave, odboru výstavby a bytovej politiky č. A/2010/2212/LGZ zo dňa 29. novembra 2010 je správne a vydané na základe dostatočne zisteného a posúdeného skutkového i právneho stavu. Zdôraznil, že správny orgán na základe zistených skutočností a po prešetrení všetkých predložených dokladov dospel k správne právnemu názoru, ktorá skutočnosť podľa účastníka konania platí aj o posúdení nároku na náhradu trov správneho konania. V plnej miere sa stotožnil aj so záverom súdu prvého stupňa, že vyčíslená výška trov konania v sume 8498,50 € nie je opodstatnená ani riadne preukázaná. Uviedol, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, keď nepreukázali dôvodnosť porád s advokátskou kanceláriou, nutnosť častého nahliadania do administratívneho spisu a tiež zaslaných vyjadrení, ktoré obsahovali len sprostredkované informácie o priebehu zámeny nehnuteľností medzi účastníkom konania a spoločnosťou ZIPP Bratislava, a.s., ktoré navyše boli riadne zverejnené na úradnej tabuli mesta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu napadnutom odvolaním (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3 OSP, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V danej veci sa žalobcovia domáhali preskúmania právoplatného rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a jeho zrušenia z dôvodu jeho nezákonnosti. Krajský súd žalobe vyhovel a preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podmienkou pre priznanie náhrady trov konania žalobcom bol ich úspech v konaní. Pri hodnotení úspešnosti treba vychádzať zo znenia petitu žaloby a výroku rozsudku. V predmetnej veci je zrejmé, že žalobcovia mali plný úspech vo veci a preto im patrí úplná náhrada trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s uplatnením a bránením ich práv v preskúmvacom konaní.

Avšak pokiaľ žalobcovia v odvolaní namietali, že ako v konaní plne úspešným účastníkom im mal byť súdom prvého stupňa priznaný nárok na náhradu trov právneho zastúpenia spolu vo výške 8498,50 €, a to za 19 úkonov právnych služieb, má odvolací súd za to, že na tieto námietky nie je možné prihliadnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti v súlade s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci č. k. III. ÚS 557/2011-12 z 13. decembra 2011 dáva do pozornosti, že trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku.

Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok a aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne.

Vychádzajúc z uvedeného nemohol Najvyšší súd Slovenskej republiky náhradu trov konania za vypracovanie žiadosti o odklad vykonateľnosti zo dňa 02. februára 2011 priznať tak, ako bola uplatnená. V danom prípade nejde o písomné podanie vo veci samej, v ktorom sa účastník domáha vydania autoritatívneho výroku, ktorý zasahuje do jeho právneho postavenia, ovplyvňuje a určuje jeho práva a povinnosti alebo vznik, zmenu a zánik právnych vzťahov, ktorých je subjektom. Vo vzťahu k uvedenému nie je možné za dôvodnú považovať odvoláciu námietku žalobcov, že posúdenie splnenia podmienok odkladu vykonateľnosti definovaných v ustanovení § 250c ods. 1 OSP smeruje k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Rovnako tak na správnosť záveru súdu prvého stupňa nemá vplyv ani tvrdenie žalobcov, že argumentácia v prospech záveru o nezákonnosti rozhodnutia je obsahovo odlišná od argumentácie v prospech záveru o odklade vykonateľnosti rozhodnutia.

Z uvedeného dôvodu nemohol odvolací súd prihliadnuť ani na odvoláciu námietku žalobcov, spočívajúcu v tvrdení, že im patrila náhrada trov konania aj za ďalšie tri úkony, a to písomné vyjadrenia zo dňa 14. marca 2014, 18. augusta 2014 a 01. apríla 2015. Ani v prípade týchto úkonov právnej služby však nie je možné konštatovať, že ide o písomné podania na súd vo veci samej.

Za správny a zákonný považuje odvolací súd aj záver súdu prvého stupňa, ktorý vyslovil, že za účelne vynaložené trovy konania nie je možné považovať ani štyri ďalšie uplatnené úkony, a to nahliadnutia do spisu v dňoch 02. septembra 2011, 14. januára 2013, 19. februára 2014 a 12. januára 2015. V tejto súvislosti je potrebné dať do pozornosti, že nevyhnutnými sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov alebo na hotové výdavky. Zo spisového materiálu však nevyplýva, že úkony nahliadnutia do spisu, za ktoré bola žalobcami uplatnená náhrada trov konania, boli vynaložené účelne. Dôvodnou preto nie je ani odvolacia námietka žalobcov, ktorí poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/253/2010 zo dňa 29. septembra 2011, z ktorého vyplýva záver, že výklad vyhlášky č. 655/2004 Z. z. umožňuje priznanie náhrady trov spojených s nahliadaním do spisu. V kontexte uvedeného je však treba poukázať najmä na skutočnosť, že hoci v tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že je možné priznať náhradu trov konania za nahliadnutie do spisu, avšak akcent kládol najmä na samotný fakt, že musí ísť o trovy účelne vynaložené. V danom prípade bol naopak správny záver súdu prvého stupňa, že žalovaný nevykonal žiadne procesné úkony, o ktorých by bolo potrebné informovať žalobcov, a na ktoré by bolo potrebné reagovať.

Napokon aj vo vzťahu k uplatnenej náhrade trov konania za šesť úkonov právnej služby - šesťkrát porada s klientom (09. mája 2013, 27. februára 2014, 06. augusta 2014, 09. októbra 2014, 23. marca 2015, 09. apríla 2015), je nevyhnutné poukázať na vyššie uvedené závery. Odvolací súd ani v tomto prípade nemôže konštatovať účelnosť takto vynaložených a uplatnených trov konania, ako ani opodstatnenosť odvolacích námietok žalobcov, keď v konaní nebolo nepreukázané, že obsahom uskutočnených porád boli okolnosti, a ich výsledkom boli závery, smerujúce k úkonom potrebným v súvislosti s predmetom konania, teda nevyhnutným pre riešenie právnych otázok súvisiacich s prieskumom zákonnosti správneho rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP napadnutý rozsudok krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní neúspešným žalobcom náhradu trov konania nepriznal a žalovanému, ako ani účastníkovi konania v tomto druhu konania náhrada trov konania neprináleží.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01. júla 2016.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.